

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

УДК 373.3
ББК 74.202.21
С 88

*Затверджено до друку кафедрою початкової і професійної освіти
(протокол № 16 від 30.03.2021 р.)*

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 3 від 07.04.2021 р.*

С 88 Студентські ініціативи : теорія і практика початкової освіти :
матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції студентів
факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди
(12 травня 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф.
В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 70 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній інтернет-конференції студентів факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії і методики навчання та виховання молодших школярів, питання природничо-математичної та філологічної освіти.

**УДК 373.3
ББК 74.202.21**

Видано за рахунок авторів.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2021

24.	Сіроус Тетяна (наук. кер. – д. пед. н., проф. В. М. Гриньова) Екскурсія в початкових класах як форма організації навчального процесу.....	32
25.	Скусова Валерія (наук. кер. – к. пед. н., викл. К. В. Зозуля) Розвиток критичного мислення молодших школярів.....	33
26.	Хазикова Вікторія (наук. кер. – д. пед. н., доц А. С. Ткачов) Ранкові зустрічі як засіб формування патріотичних почуттів в учнів початкової школи.....	34
27.	Черпаха Наталія (наук. кер. – к. пед. н., доц. І. В. Єсьман) Формування самостійності учнів молодшого шкільного віку.....	35
28.	Черникова Софія (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. С. Філатова) Кібербулінг як соціально-педагогічна проблема.....	36
29.	Шерстньова Яна (наук. кер. – к. пед. н., доц. І. В. Єсьман) Ранкові зустрічі як засіб патріотичного виховання учнів початкової школи.....	37
Секція 2. Актуальні питання природничо-математичної освіти		
1.	Войлокова Лілія (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. А. Білецька) Використання прийомів маніпуляції з предметами на уроках математики в 1 класі.....	38
2.	Горбань Аліна (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. П. Старікова) Технологія колективної і групової роботи на уроках дисципліни «Я досліджую світ».....	39
3.	Дем'яненко Олеся (наук. кер. – д. пед. н., проф. О. М. Іонова) Створення сприятливого середовища у вальдофській школі.....	40
4.	Єдіфанова Юлія (наук. кер. – к. пед. н., доц. О. М. Масюк) Формування алгоритмічного мислення учнів початкової школи.....	41
5.	Кобець Дар'я (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. В. Партола) Екологічне виховання учнів початкової школи.....	42
6.	Липницька Таміла (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. В. Партола) Формування екологічної культури молодших школярів шляхом позакласної діяльності.....	43

Формування самостійності учнів молодшого шкільного віку

Черехапа Наталія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І. В. Єсьман

Самостійність учня – це умова успішного розвитку особистості, основаактивності в пізнавальній діяльності та інших сферах життя. Розвиток школяра в процесі навчання та виховання є однією із пріоритетних проблем психолого-педагогічної науки, педагогічної практики, першочергове завдання для сучасного вчителя.

Проблема розвитку самостійності в учнів початкової школи стала предметом дослідження таких психологів і педагогів, як: Х. Алчевської, Л. Аристової, Є. Голант, Т. Лубенець, А. Макаренка, С. Русової, О. Савченко, М. Савчин, Г. Сковороди, В. Сухомлинського, К. Ушинського та ін. Вітчизняні та зарубіжні вчені всебічно розглядали проблему самостійності учнів молодшого шкільного віку Б. Грінченко, Р. Срода, В. Кравець, В. Тюріна, П. Вяткін та підкреслювали важливість.

Так, К. Ушинський висловив думку, яка і на сьогоднішній день є актуальною у контексті теорії і практики навчання: «Слід постійно пам'ятати, що потрібно передавати учневі не тільки ті чи інші знання, але й розвивати в ньому бажання і здатність самостійно, без вчителя, засвоювати нові знання».

Протягом усього молодшого шкільного віку дитина вчиться сама керувати своєю поведінкою та психічними процесами, бо з перших днів перебування у школі учень залишається без підтримки своїх батьків і йому потрібно самостійно керувати собою.

Виконуючи самостійно завдання з різноманітних навчальних предметів, діти шукають найкращі методи, обирають і порівнюють варіанти дій, планують їх порядок і засоби виконання. Потреба контролю та самоконтролю, саморозвитку в навчальній діяльності створюють сприятливі та комфортні умови для школярів, здатність до планування й виконання самостійних дій.

Самостійність учня – це, як правило, результат особливої системи навчання, виховання і розвитку учнів, спрямованої на формування розумової та практичної самостійності, самостійності як якості особистості дитини. Розвиток самостійності школярів визначається поступовим збільшенням обсягу самостійних домашніх завдань і їх різноманітність, застосування різних творчих робіт у поєднанні з практичними роботами.

Отже, одним із головних засобів розвитку самостійності кожного учня є диференційоване навчання яке ґрунтується на врахуванні можливостей і інтересів дітей.

Таким чином, створення у освітньому процесі умов для розвитку в учнів молодшого шкільного віку самостійності є одним з найважливіших засобів цілісного опанування школярами різноманітних наук.